

² Végül is a nagy tolvajokat kell felakasztani és a kicsiket futni hagyni (német).

³ Felszerelését (latin).

⁴ Henry A. Wallace először földművelésügyi miniszter volt Roosevelttel kormányában (1933–1940), része volt a New Deal kidolgozásában. 1941–45 között alelnök, de az 1944-es választáson Roosevelttel már a jóval konzervatívabb Truman választotta alelnökké, aki így automatikusan örökölte az elnöki széket. 1946-ban kivált Truman kormányából, 1948-ban az általa alapított Haladó Párttal a roosevelti eszmék jegyében megpróbált indulni az elnökválasztáson, de nem aratott sikert.

⁵ A cikk a stockholmi Szabad Magyar Csoport könyvgyűjteményében jelent meg.

⁶ August Mackensen nyugalmazott német tábornagy és jobboldali politikus néhány hónappal később halt meg. 1918-ban a Romániából visszavonuló német hadsereg parancsnoka volt, akit a győztesek követelésére a Károlyi-kormány vezérkari főnökével, von Seecktel együtt internált.

⁷ Hans von Seeck német vezérezredes.

39. BRIAN HAIG-IRELAND KÁROLYI MIHÁLYNÉHOZ

(London, 1945. április 18.)

Dear Countess Károlyi,

I enclose three items from Russian sources on the Hungarian land reform, and also a list of references which you will find in the Digest.¹ I think these cover all the information which has appeared there on the subject.

May I thank you again for a very pleasant evening.

Yours sincerely

PIL 704. f. 81. ó. e. (eredeti)

*

Kedves Károlyi Grófnő,

Csatolva küldök három anyagot a magyarországi földreformról orosz forrásból, valamint a vonatkozó hírek listáját, ezeket megtalálja a Digestben.¹ Úgy hiszem, ezek tartalmaznak minden, a tárgyra vonatkozóan ott megjelent információt.

Még egyszer köszönöm a nagyon kellemes estét.

¹ A BBC bizalmas hírszemléje.

40. BRAUN JÓZSEF KÁROLYI MIHÁLYHOZ

(Tel Aviv, 1945. április 20.)

Elnök Úr!

Ismét kísérletet teszünk arra, hogy a megszűnt kapcsolatot újra megtaláljuk. Csaknem egy fél éve már, hogy Önhöz írt sürgönyeink és leveleink mind válasz nélkül maradtak.¹ Nem tudjuk elképzelni az okát. Amikor mi itt megszerveztük a Szabad Magyar Mozgalmak itteni frakcióját s lekötöttük magunkat Elnök Úr egyedül helyes antifasiszta programjához, csak egy kis erkölcsi támogatást kértünk Elnök Úrtól vagy a londoni központtól, segítségül szervezési munkánkhoz, azon támadásokkal szemben, melyekcionista oldalról értek bennünket magyar kiállításunkért. Nem akarok érdemekre hivatkozni, de azt hiszem szerénytelenség nélkül állíthatom, hogy kevés magyar mozgalomnak kellett annyi külső nehézséggel megküzdeni, mint nekünk itt. Egyrészt mint ellenséges állam polgárai a magyar kormányzattal, másrészt mint magyarországi zsidóknak az érzékeny zsidó nacionalizmussal szemben kellett exponálni magunkat. De munkánk nem volt eredménytelen és nem volt hatástalan. Ezt igazolja helyi sikereken kívül havi közlö-

nyünk a „Jövő”, mely eljutott a legmesszebb fekvő magyar emigrációba, és mindenhol elismerést és megfelelő visszhangot keltve.

Ezért mint érthetetlen talánnyal állunk a londoni hallgatással szemben. Ha ez a hallgatás tudatos vagy tervszerű, a legmélyebb tisztelettel, de határozottan kérem, Elnök Urat, közölje velünk ennek okát. Nagyon kérem, közölje velünk azt is, ha nem találná szükségesnek vagy kívánatosnak további működésünket a mozgalom frontján. Nem érezzük magunkat elég erősnek ahhoz, hogy Elnök Úr vagy a londoni Tanács minden támogatása nélkül folytatni tudjuk harcunkat az itteni nehézségek és támadások között.

Kellemes együttműködést teremtettünk a mozgalmon kívül álló magyar nyelvűek antifasiszta csoportjával, és meggyőződésem szerint ezt a munkát folytatni kellene, még a hazatérni akarók repatriálása után is.

Szeretnénk Elnök Úrtól tájékoztatást kapni a repatriálási lehetőségeinket és reményeinket illetően is. Ha nem nagyon szerénytelen a kérésünk, szeretnénk, ha Elnök Úr egy, a közlönyünk részére írt cikkkel tisztelné meg a palesztinai mozgalmat.

Mellékelten küldjük a „Magyar Bill of Rights Bizottság”-nak megküldött válaszuknak, ing. Jan Novák főkonzulnak (Jeruzsálem), a Csehszlovák Főkonzulnak Moszkva és a debreceni ideiglenes Magyar kormány Miniszterelnökének írt leveleink másolatait, tekintés végett.

Érdeklődéssel várjuk mielőbbi értesítéseit s vagyunk mély tisztelettel
készséges hívei

PIL 704. f. 81. ó. e. (eredeti)

¹ A levél a palesztinai „Friends of Democratic Hungary” mozgalom levélpapírján íródott. A várt válaszevelek elmaradásának nem lehetett más oka, mint a Károlyi, illetve az Angliai Magyar Tanács titkárságának felületessége.

41. PURJESZ LAJOS TÁVIRATA KÁROLYI MIHÁLYHOZ

(Zürich, 1945. április 23.)

Emil Oprecht on the way to London. Arrived between Thursday and Saturday, Worchester Hotel or Swiss Legation.¹

PIL 704. f. 342. ó. e. (eredeti)

*

Emil Oprecht úton Londonba. Csütörtök és szombat között érkezett, Worchester Hotel vagy svájci követség.¹

¹ Purjesz előzőleg, április 21-én kelt hosszú német nyelvű levélben ecsetelte balsorsát Svájcban. Eszerint 1944 októberében letartóztatták egy Károlyihoz írt, a svájci cenzúra által elfogott jelentése miatt, melyben a németek magyarországi katonai terveit ismertette, és csak nagy nehézségek után, Oprecht szocialista képviselő és mások közbenjárásra szüntették meg ellene az eljárást. A svájci Magyar Nemzeti Függetlenségi Front nem vette fel tagjai sorába stb. Meg akarja újra indítani nagybátyja lapját, a *Világot*, s ehhez kér cikkeket Károlyitól és híveitől. (PIL 704. f. 81. ó. e.)